

tægtsnedgang og i Retning af Udgiftsforøgelse, at vi nok kunne have nødig at iagttage den højeste Grad af Varsomhed.

Naar jeg efter at have gjort disse Bemærkninger vender mig til de ærede Medlemmer, der havde Ordet i Gaar, og som talte om Nødvendigheden af, at vi saa snart som muligt kom til en Ændring i vor Toldlovgivning, skal det være saare langt fra mig at udtale mig derimod i sin Almindelighed. Som vel bekendt har jeg været tilstrækkelig med i Behandlingen af Toldspørgsmaal her paa Rigsdagen i de sidste nogle og tredive Aar til, at jeg ikke skulde være gennemtrængt af den Formening, at vi burde komme til en Revision af vor Toldlovgivning, men jeg kan dog ikke ganske billige, hvad de ærede Medlemmer for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) og Æbeltoft (Neergaard) have udtalt i den Henseende, fordi jeg tror — ogsaa henset til de Bemærkninger, jeg allerede har gjort —, at vi skulle røre ved dette store Spørgsmaal med nogen Varsomhed. Jeg erkender vel, at Beskyttelsen her i Landet er for høj i mange Tilfælde, at den trænger til at blive fornuftig reguleret, og at dette kan gøres, uden at vi svække vort Haandværk eller vor Industri i sin Almindelighed. Jeg erkender ogsaa, at det kunde være meget rigtigt, at visse fiskale Toldsatser, Told paa visse Livsformødenheder, bleve reducerede til Fordel for den ringere stillede Del af Befolkningen. Men Sagen har en finansiel Side, der har stærkt Krav paa vor Opmærksomhed. Den foreløbige Opgørelse af Resultatet af de Skattelove, som vi have behandlet gennem flere Aar og nu faaet vedtagne, har vist, at det Overmaal af Indtægt, som de ny Skattelove give, sammenholdt med de ældre, er omtrent $\frac{1}{2}$ Mill. Kr., og skulle vi til en Revision af den ene eller den anden Art af disse Love, turde det være ret sandsynligt, at den halve Million ryger i Lyset, saa at Skattelovene i Almindelighed ikke ville give større Statsindtægter end dem, de ældre Skattelove gave. Og da vi nu ikke ere komne videre trods de gode Fremskridt, vi have gjort i finansiel Henseende ved de indirekte Afgifters betydelige Stigning og ved de forhøjede Jernbanetakster, Portotakster osv., som vi have faaet gennemførte

i de senere Aar, end netop til Balance paa Finanslovforslaget — en Balance, der, som det ærede Medlem for Æbeltoft udtalte, mulig ikke kommer til at holde, til vi her i Tinget ere færdige med Finanslovforslagets Behandling —, forekommer det mig, at det vilde være meget vanskeligt at komme til en saadan finansiel Afgørelse ved Toldspørgsmaalets Behandling, som ikke skaber Dækning for den Indtægtsnedgang, om hvilken der maaske kunde lyde stærke Krav. Hvis man altsaa vil skabe en Nedgang i Toldindtægterne enten ved Reduktion af Beskyttelsen eller ved Reduktion af de fiskale Toldsatser, maa man sikkert være betænkt paa at skaffe Statskassen Dækning ad anden Vej, ved anden indirekte Beskatning. Hvorvidt man vil gøre dette, bliver selvfølgelig Rigsdagens og Regeringens Sag, naar vi komme til at behandle disse Spørgsmaal. Men jeg kan ikke undlade at udtale, at ogsaa i den Henseende maa man tænke sig godt om, inden man stiller altfor stærke og ensidige Krav. Jeg har vel set, at der er rejst Klager mod Skattelovene rundt omkring i Landet i den forløbne Sommer — jeg kommer straks lidt nærmere til dette Spørgsmaal —, og jeg har ogsaa set, hvor dybt — eller hvor lidet dybt — den Mistemning gaar, som i den Anledning er vakt, men hvis Regeringen gik til en betydelig Forandring af vor indirekte Beskatning og ordnede den paa en saadan Maade, at det blev nødvendigt i stort Omfang at forøge den direkte Beskatning, turde det hænde, at de Klager, der da vilde rejse sig mod Rigsdagen, vilde blive adskillig stærkere end de, vi have været Vidne til sidste Sommer. Jeg er en Modstander af at gaa til yderligere Forøgelse af den direkte Beskatning end den, der er slaaet fast ved de Skattelove, vi vedtog i næstforrige Rigsdagssamling.

Hvad nu Bevægelsen i Anledning af Skattelovene angaar, vil jeg gentage her, hvad jeg har sagt i Sommer, at jeg anser den Agitation, der er dreven, for at være i væsentlig Henseende ensidig og tendentiøs og lidet retfærdig; men paa den anden Side kan jeg heller ikke skjule, at det Forsvar, der er ført for Skattelovene, heller neppe har været ført saa indgaaende og korrekt, som det kunde have været.